

Załącznik
do Uchwały Nr 1242/412/22
Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 15 grudnia 2022 r.



STRATEGIA INWESTYCYJNA dla INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Data: 15 grudnia 2022 r.

Status: Dokument przyjęty Uchwałą Nr 1242/412/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 15 grudnia 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Spis treści

Wykaz skrótów	3
1 Wprowadzenie	4
1.1 Miejsce i rola Strategii Inwestycyjnej	4
1.2 Uwarunkowania prawne Strategii Inwestycyjnej	7
1.3 Przesłanki zastosowania IF	8
2 Założenia realizacji <i>Strategii Inwestycyjnej</i>	10
2.1 Kierunki interwencji	10
2.2 Realizacja celów RPO WP	11
2.3 Preferencje	11
2.4 Spójność ze wsparciem zwrotnym ze środków pochodzących z okresu 2007-2013	11
2.5 Montaż finansowy	12
2.6 Zapewnienie płynności funduszu funduszy	13
3 Koncepcja IF w RPO WP. Uzasadnienie i cel interwencji	14
3.1 Oś Priorytetowa 1	14
3.2 Oś Priorytetowa 2	14
3.3 Oś Priorytetowa 8	15
3.4 Oś Priorytetowa 10	16
3.5 Oś Priorytetowa 13	16
4 System wdrażania	18
4.1 Model wdrażania	18
4.2 Kryteria wyboru MFF	20
4.3 Monitoring i ocena Strategii Inwestycyjnej	22
5 Aktualizacja <i>Strategii Inwestycyjnej</i>	24

Wykaz skrótów

EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
IF	Instrumenty Finansowe
IZ	Instytucja Zarządzająca
JEREMIE	“Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises” – wspólne europejskie zasoby dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
JESSICA	“Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas” – wspólne europejskie wsparcie na rzecz trwałych inwestycji na obszarach miejskich
KE	Komisja Europejska
MFF	Menadżer funduszu funduszy
OP	Oś Priorytetowa
PF	Pośrednik Finansowy
PI	Priorytet Inwestycyjny
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
UE	Unia Europejska

1 Wprowadzenie

1.1 Miejsce i rola Strategii Inwestycyjnej

Celem niniejszego dokumentu jest określenie kierunków i zasad wykorzystania IF dostępnych w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020*.

Strategia Inwestycyjna dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (dalej: *Strategia Inwestycyjna*) stanowi podstawę do określenia relacji między IZ RPO WP a podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie IF w województwie pomorskim, m.in. w zakresie kształtu systemu, sposobu wynagradzania, czy też monitorowania.

Strategia Inwestycyjna stanowi część składową całego procesu oceny ex-ante, który był realizowany przez województwo pomorskie etapowo – począwszy od kwietnia 2014 roku. Zakres przeprowadzonych analiz oraz przygotowanych opracowań został wyznaczony w oparciu o warunki określone w Art. 37 Rozporządzenia nr 1303/2013¹. W ramach procesu wykonano także ocenę ex-ante ryzyka dla projektowanych instrumentów gwarancyjnych – zgodnie z Art. 8 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014².

Punktem wyjścia dla analiz były zapisy RPO WP. W ten sposób zapewniona została spójność koncepcji z polityką rozwoju województwa, wynikającą ze *Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*, która stanowi podstawowy dokument strategiczny dla określenia zakresu interwencji RPO WP.

Ocena ex-ante prowadzona była w modelu partycypacyjnym, w ramach którego kolejne propozycje rozwiązań były prezentowane i poddawane dyskusji w trakcie cyklu spotkań warsztatowych. *Strategia Inwestycyjna* jest więc efektem wykorzystania w praktyce zasady polityki opartej na dowodach (*evidence based*), według której wiedza i doświadczenie IZ RPO WP zostały połączone w sposób usystematyzowany z wiedzą ekspercką.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, ocena ex-ante została poddana również aktualizacji (październik 2018 r. – kwiecień 2019 r.). Dodatkowo, w związku z pandemią COVID-19 w 2020 r., opracowano także tzw. dodatek do oceny ex-ante dla instrumentów finansowych (kwiecień 2020 r.),

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 ze zm.).

² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138/5 z 13.5.2014 ze zm.).

w którym przeanalizowano sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw będącą skutkiem tych wydarzeń. W skład oceny ex-ante wchodzi obecnie następujące dokumenty:

- 1) *Ocena ex-ante dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa pomorskiego na lata 2014-2020. Etap I: Analiza zapotrzebowania i dotychczasowych doświadczeń* – raport zamówiony przez IZ RPO WP i opracowany przez ekspertów zewnętrznych, adresujący wymogi wskazane w Art. 37 ust. 2 lit. a i d Rozporządzenia nr 1303/2013. Raport zawiera część diagnostyczną określającą zapotrzebowanie na IF w obszarach tematycznych objętych RPO WP wraz z wnioskami z dotychczasowego wykorzystania instrumentów o charakterze zwrotnym w województwie pomorskim, w Polsce i w innych krajach europejskich.
- 2) *Ocena ex-ante dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Etap II: Strategia Inwestycyjna* – raport zamówiony przez IZ RPO WP i opracowany przez ekspertów zewnętrznych, adresujący pozostałe wymogi przedstawione w Art. 37 ust. 2 Rozporządzenia nr 1303/2013. W raporcie zidentyfikowano podstawowe uwarunkowania oraz wyzwania, z jakimi należy się zmierzyć planując interwencję z wykorzystaniem IF. Przedstawiono także wstępne propozycje parametrów produktów finansowych uwzględniające bieżącą sytuację w regionie oraz dostępne schematy pomocy publicznej (w przypadkach, w których zasadne jest udzielanie wsparcia na warunkach innych niż rynkowe). Raport zawiera także ocenę ex-ante ryzyka dla projektowanych instrumentów gwarancyjnych.
- 3) *Strategia Inwestycyjna* – opracowanie przyjęte przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 17 grudnia 2015 r., przygotowane w oparciu o ustalenia z ww. analiz uwzględniające dodatkowo wiedzę i doświadczenia zgromadzone przez IZ RPO WP.

Strategia inwestycyjna z dnia 17 grudnia 2015 r. pełniła rolę mandatu negocjacyjnego w rozmowach z potencjalnymi MFF. Prezentowała kwestie, które podległy dyskusji i rozstrzygnięciu w wyniku przeprowadzonych procesów negocjacyjnych z potencjalnymi MFF, a także zawierała rozstrzygnięcia warunkujące uruchomienie wdrażania IF w ramach RPO WP. W *Strategii Inwestycyjnej* określone zostały następujące obszary, w których wdrażane będą IF w ramach dwóch odrębnych funduszy funduszy:

Obszar A:

- Priorytet Inwestycyjny 1b/ Oś Priorytetowa 1,
- Priorytet Inwestycyjny 3c/ Oś Priorytetowa 2,

Obszar B:

- Priorytet Inwestycyjny 4a/ Oś Priorytetowa 10,
- Priorytet Inwestycyjny 4c/ Oś Priorytetowa 10,
- Priorytet Inwestycyjny 9b/ Oś Priorytetowa 8.

- 4) Ze względu na rozstrzygnięcia zawarte w *Strategii Inwestycyjnej* z dnia 17 grudnia 2015 r., nastąpiła konieczność dokonania podziału dokumentu na:
 - *Strategię Inwestycyjną* – niniejszy dokument, który stanowi część nadrzędną rozstrzygnięć z zakresu instrumentów finansowych, wspólnych dla obszarów A i B,

- dwie *Strategie Inwestycyjne z Biznesplanami* obejmujące zakresem odpowiednie obszary tematyczne.

Podejście to wynika z przesłanek technicznych. Wdrażanie IF w RPO WP z wykorzystaniem dwóch niezależnych funduszy wymaga rozdzielenia realizowanych przez nich Strategii Inwestycyjnych. W toku procesu wdrożeniowego, powyższe dokumenty są modyfikowane w odpowiednim rytmie – adekwatnie do diagnozowanych potrzeb (stanowią załączniki do umów o finansowaniu).

- 5) *Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar A oraz Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar B* – opracowania zawierające szczegółowe parametry wdrażanych IF, doprecyzowujące wybrane kwestie, specyficznie dla obszarów tematycznych A i B oraz wprowadzające dodatkowe rozstrzygnięcia wynikające z przyjętych rozwiązań wdrożeniowych. *Strategia Inwestycyjna* oraz *Strategie Inwestycyjne z Biznesplanami* są dokumentami wiążącymi dla MFF w całym okresie obowiązywania umowy między IZ RPO WP a MFF. Dodatkowo Strategie Inwestycyjne z Biznesplanami spełniają wymogi zapisane w ust. 1 lit a - c Załącznika IV do Rozporządzenia nr 1303/2013.
- 6) *Aktualizacja oceny ex-ante dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020* – raport zamówiony przez IZ RPO WP i opracowany przez ekspertów zewnętrznych, prezentujący wnioski z analizy postępu wdrażania IF, na podstawie których przedstawiono rekomendacje w zakresie modyfikacji zapisów *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami*, m.in. w zakresie: konstrukcji produktów, zmiany alokacji na daną grupę instrumentów oraz oczekiwanych efektów realizacji.
- 7) *Ocena ex-ante dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Dodatek opracowany przez Instytucję Zarządzającą w związku z wybuchem pandemii COVID-19* – raport wewnętrzny opracowany w związku z kryzysową sytuacją ekonomiczną przedsiębiorstw, wywołaną pandemią COVID-19 w 2020 r., zawierający wnioski i rekomendacje w zakresie zmian parametrów produktów finansowych, a także utworzenia nowego produktu stricte płynnościowego dla firm.
- 8) *Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar C.* Decyzją KE z dnia 22 grudnia 2021 r. nr C(2021) 9764 nastąpiła zmiana RPO WP, polegająca, m.in. na wprowadzeniu do Programu zasobów REACT-EU³. W RPO WP wyodrębniona została nowa Oś Priorytetowa 13. *Odbudowa i odporność (REACT-EU)*, w ramach której przewidziano m.in. instrument finansowy skierowany do przedsiębiorców. Strategia zawiera szczegółowe

³ Środki pochodzące z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy, zapewniające pomoc na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.

parametry nowego IF i wprowadza dodatkowe rozstrzygnięcia wynikające z rozwiązań wdrożeniowych przyjętych na potrzeby wykorzystania środków REACT-EU. Dokument ten, podobnie jak dwie *Strategie Inwestycyjne z Biznesplanami* z 2016 r., obowiązuje w całym okresie obowiązywania umowy między IZ RPO WP a MFF. Spełnia również wymogi zapisane w ust. 1 lit a - c Załącznika IV do Rozporządzenia nr 1303/2013.

W efekcie przeprowadzonej w czwartym kwartale 2021 r. zmiany RPO WP, *Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem. Obszar A* oraz *Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem. Obszar B* zostały poddane aktualizacji. W pierwszym przypadku dotyczyła ona realokacji środków o wartości 12,1 mln EUR z OP1 do OP2, która zasilła dotychczasowe IF, dedykowane wsparciu rozwoju i konkurencyjności MŚP (Pożyczka inwestycyjna II). W przypadku *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem. Obszar B* relokowano środki o wartości 6,4 mln EUR z Pożyczki na modernizację energetyczną budynków wdrażaną w ramach OP 10 na IF w postaci Pożyczki rewitalizacyjnej (OP 8) oraz Pożyczki OZE (OP 10). Przygotowana została również *Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem. Obszar C* zawierająca ustalenia dotyczące wdrażania IF ze środków REACT-EU.

IZ RPO WP nie wyklucza konieczność przeprowadzenia kolejnych dostosowań i aktualizacji *Strategii Inwestycyjnej*, ponieważ odwołuje się ona nie tylko do aktualnej, ale i przyszłej sytuacji na rynku. Istotna zmiana tej sytuacji w przyszłości może więc prowadzić do konieczności aktualizacji *Strategii Inwestycyjnej*. Szczegółowe założenia aktualizacji zostały opisane w ostatnim rozdziale.

1.2 Uwarunkowania prawne Strategii Inwestycyjnej

Podstawę prawną wdrażania IF stanowi Rozporządzenie nr 1303/2013, zgodnie z którym IF to szczególna kategoria wydatków, których właściwe zaplanowanie i realizacja zależą od prawidłowej diagnozy luk i potrzeb rynkowych (Art. 37 ust. 2 lit. a). Właściwa strategia inwestycyjna powinna prowadzić do osiągnięcia celów programu (Art. 37, ust. 2 lit. f), przy czym zastosowanie IF jest uzasadnione, o ile okażą się one najbardziej efektywną formą wsparcia.

Tabela poniżej prezentuje najważniejsze regulacje, które stanowią podstawę prawną dla IF w RPO WP.

Tabela 1. Podstawy prawne wdrażania IF w okresie 2014-2020 – wybór

Poziom regulacji	Regulacje unijne dotyczące IF
Regulacje unijne dotyczące IF	Rozporządzenie Delegowane nr 480/2014
	Rozporządzenie Wykonawcze nr 821/2014 ⁴

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 23/7 z 29.7.2014 ze zm.).

Poziom regulacji	Regulacje unijne dotyczące IF
	Rozporządzenie Wykonawcze nr 964/2014 ⁵
	Rozporządzenie nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ⁶
Regulacje unijne pomocowe	Rozporządzenie GBER ⁷
	Rozporządzenie <i>de minimis</i> nr 1407/2013 ⁸
	Komunikat KE dotyczący wyznaczania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁹
	Komunikat KE dotyczący Wytycznych Unii ws. pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka ¹⁰
	Obwieszczenie KE ws. zastosowania Art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji ¹¹
Regulacje krajowe	Ustawa wdrożeniowa ¹²

1.3 Przesłanki zastosowania IF

Wybór obszarów tematycznych RPO WP, w których będą wykorzystane IF, wynika przede wszystkim z przesłanek obiektywnych – ekonomicznych. Warunkiem koniecznym realizacji interwencji w formie IF jest brak dostępu do finansowania na zasadach rynkowych (tzw. luka finansowa – podstawowa niedoskonałość rynku, która uzasadnia interwencję) lub potrzeba stworzenia dodatkowych zachęt dla odbiorców w celu zwiększenia ich aktywności w danym obszarze (efekt zachęty). Warunkiem

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L 271/16 z 12.9.2014 ze zm.).

⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286/1 z 30.9.2014 ze zm.).

⁷ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu Art. 107 i 108 Traktatu Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014 ze zm.).

⁸ Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania Art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 ze zm.).

⁹ Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (2008/C 14/02 lub kolejny – zastępujący).

¹⁰ Komunikat Komisji Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (2014/C 19/04 lub kolejny – zastępujący).

¹¹ Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania Art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (2008/C 155/02 lub kolejne – zastępujące).

¹² Ustawa z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 818 ze zm.).

wystarczającym jest natomiast dodatnia wartość bieżąca netto inwestycji. Wsparcie dystrybuowane w formie IF jest więc zasadne w przypadku tych przedsięwzięć, które w całym cyklu życia projektu generują przychody – wyższe od ponoszonych kosztów.

Przy definiowaniu obszarów stosowania IF przyjęto koncepcję, według której luka finansowa może być skutecznie eliminowana za pomocą IF. Lukę finansową należy rozumieć jako wielkość niezaspokojonego popytu na zewnętrzne finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, które są uzasadnione ekonomicznie. W powyższych warunkach schemat pozadotacyjny minimalizuje efekt jałowej straty (czyli ogranicza występowanie sytuacji, w której dofinansowane przedsięwzięcie byłoby zrealizowane nawet bez wsparcia ze środków publicznych).

W przypadku IF, których głównym zadaniem jest wyeliminowanie luki finansowej, priorytetem będzie ich powszechna dostępność dla tych odbiorców ostatecznych, którzy mają utrudniony dostęp do kapitału na rynku komercyjnym lub nie mają go wcale. W takiej sytuacji stosuje się rynkowe (pod względem ceny) warunki udzielania wsparcia, przy jednoczesnej akceptacji wysokiego (wyższego niż przyjęte przez rynek) ryzyka.

Odmienne podejście będzie zastosowane w przypadku IF, które przede wszystkim będą wytwarzać efekt zachęty, a w mniejszym stopniu adresować problem luki finansowej. Wsparcie w formie finansowania zwrotnego z elementami zachęty będzie stosowane wobec projektów, które mają wprowadzić strumień przychodów wyższy od strumienia kosztów, ale rentowność jest na tyle mała, że ich realizacja jest wątpliwa z biznesowego punktu widzenia. W takiej sytuacji interwencja ma na celu zachęcenie odbiorców do podejmowania działań wpisujących się w oczekiwane rezultaty RPO WP i dlatego IF będą w tym przypadku oferowane na warunkach korzystniejszych niż rynkowe.

Zgodnie z wynikami oceny ex-ante, IF skierowane do przedsiębiorstw (w OP 1. *Komercjalizacja wiedzy* oraz OP 2. *Przedsiębiorstwa*) mają na celu przede wszystkim eliminację luki finansowej. Natomiast w OP 8. *Konwersja* oraz OP 10. *Energia* główną funkcją IF jest zachęcenie szerokiego katalogu potencjalnych odbiorców do podejmowania przedsięwzięć realizujących cele strategiczne województwa (wsparcie inwestycji związanych z rewitalizacją zdegradowanych obszarów miast, efektywnością energetyczną budynków oraz budową instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych).

Dodatkowo, w związku z pandemią COVID-19, w maju 2020 roku KE przedstawiła pakiet REACT-EU (*Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe*), który umożliwił reagowanie kryzysowe, a także wsparcie działań przyczyniających się do odbudowy ekologicznej, cyfrowej i odpornej gospodarki. W OP 13. *Odbudowa i odporność (REACT-EU)* zaprojektowano dodatkowy IF, który stanowi właściwą formę wsparcia, aby ten cel realizować. Dodatkowe wsparcie jest skierowane do przedsiębiorstw. Z jednej strony, adresują one problem istnienia luki finansowej (utrudniony dostęp do kapitału na rynku komercyjnym lub jego brak – w warunkach znaczącej niepewności). Z drugiej strony, preferencyjny IF będzie stanowić zachętę do wzmożonego wysiłku na rzecz transformacji przedsiębiorstw w kierunku zielonych technologii, cyfryzacji i wzmocnienia odporności sektora MŚP na przyszłe potencjalne kryzysy.

2 Założenia realizacji *Strategii Inwestycyjnej*

Przy projektowaniu IF w RPO WP oraz opracowaniu *Strategii Inwestycyjnej*, przyjęto szereg założeń o charakterze horyzontalnym służących zwiększeniu efektywności wdrażania IF. Poniżej przedstawiono kluczowe rozstrzygnięcia, które mają zastosowanie w całej *Strategii Inwestycyjnej*.

2.1 Kierunki interwencji

W Tabeli 2 zaprezentowano PI, w których stosowane będą IF.

Tabela 2. Instrumenty finansowe w RPO WP – zakres tematyczny

Oś Priorytetowa	Priorytet Inwestycyjny
1. Komercjalizacja wiedzy	1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.
2. Przedsiębiorstwa	3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.
8. Konwersja	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
10. Energia	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym. 4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
13. Odbudowa i odporność (REACT-EU)	Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.

2.2 Realizacja celów RPO WP

IF służą realizacji celów RPO WP w stopniu adekwatnym do ich specyfiki i udziału w budżecie poszczególnych OP RPO WP. W *Strategiach Inwestycyjnych z Biznesplanami* zaprezentowano szacunkowy wkład IF w osiągnięcie celów RPO WP. W tym celu posłużono się odpowiednimi wskaźnikami produktu i rezultatu bezpośredniego, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników zdefiniowanych w RPO WP dla każdej OP i każdego PI, w ramach których wdrażane będą IF. Wartości docelowe wskaźników odpowiadają alokacji środków podlegającej certyfikacji (tzw. jednemu obrotowi) – nie obejmują więc efektów ponownego wykorzystania środków powracających od ostatecznych odbiorców w ciągu całego okresu realizacji *Strategii Inwestycyjnej* (tj. do 2023 r.)¹³.

Dodatkowo, postęp we wdrażaniu IF będzie weryfikowany za pomocą wskaźników dodatkowych, specyficznych dla IF zaprojektowanych w *Strategii Inwestycyjnej*. Podejście to wynika z faktu, iż dla każdego IF zdefiniowano cel szczegółowy oraz preferencje, których wypełnienie należy monitorować.

2.3 Preferencje

Przy wdrażaniu IF przewiduje się zastosowanie dwóch grup preferencji dotyczących ostatecznych odbiorców (w relacjach między MFF a PF oraz na etapie wyboru przedsięwzięć do wsparcia).

Pierwsza grupa wynika z RPO WP i zawiera katalog preferencji terytorialnych oraz tematycznych. Zostały one przyjęte odrębnie dla każdego PI i są współrealizowane w różnym stopniu przez IF i wsparcie dotacyjne. Preferencje z RPO WP są stosowane w sposób selektywny – w sytuacji, gdy specyfika i ukierunkowanie IF uzasadnia wprowadzenie takiego podejścia.

Do drugiej grupy należą preferencje dotyczące parametrów IF do uwzględnienia na etapie wyboru PF. Będą one mogły obejmować m.in. okres finansowania i karencji w spłacie kapitału pożyczki, rodzaj zabezpieczenia, wysokość oprocentowania.

2.4 Spójność ze wsparciem zwrotnym ze środków pochodzących z okresu 2007-2013

W pracach nad *Strategią Inwestycyjną* wzięto pod uwagę fakt, iż w tym samym czasie w województwie pomorskim będą funkcjonować m.in. instrumenty o charakterze zwrotnym finansowane ze środków pochodzących z instrumentów inżynierii finansowej z okresu 2007-2013, w szczególności z Inicjatywy JESSICA i Inicjatywy JEREMIE. Projektowany system uwzględnia powyższe uwarunkowanie, a także zapewnia komplementarność różnych źródeł wsparcia będących w dyspozycji województwa pomorskiego.

¹³ Na odpowiednim etapie wdrażania *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanami* zostaną poszerzone o szczegółowe rozstrzygnięcia w zakresie zasad i warunków wsparcia udzielanego ostatecznym odbiorcom ze środków powracających do instrumentów oraz przychodów generowanych przez IF.

2.5 Montaż finansowy

IF zaplanowane w *Strategii Inwestycyjnej*, sparametryzowane w *Strategiach Inwestycyjnych z Biznesplanami* i współfinansowane ze środków EFRR wymagają zapewnienia min. 15% wkładu krajowego. Wyjątek stanowią:

- OP 13. *Odbudowa i odporność (REACT-EU)*, dla której poziom dofinansowania UE w RPO WP wynosi 100%;
- przedsięwzięcia inwestycyjne w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 4a, które uzyskają pożyczkę z puli 5 mln EUR przyznanych Pośrednikowi Finansowemu w ramach drugiego etapu realokacji, procedowanego w 1Q 2023 r. Pożyczki te finansowane będą w 95% ze środków EFRR i w 5% ze środków Pośrednika Finansowego.

Obowiązek ten, co do zasady, dotyczy podmiotów wdrażających IF/PF (oraz inwestorów prywatnych – dla instrumentu kapitałowego), przy czym poziom środków traktowanych jako wkład krajowy będzie zróżnicowany – odpowiednio do parametrów wsparcia i skali wyzwania związanego z wdrożeniem danego IF z uwzględnieniem wymogów prawnych (w szczególności związanych z pomocą publiczną lub przy wykorzystaniu tzw. standardowych IF, o których mowa w Rozporządzeniu Wykonawczym nr 964/2014).

Zakłada się również, że – co do zasady – ostateczny odbiorca nie będzie obciążony obowiązkiem wniesienia wkładu własnego do inwestycji. Podejście to może zostać zmodyfikowane, jeśli wymagają tego regulacje unijne lub krajowe (w szczególności związane z pomocą publiczną lub przy wykorzystaniu tzw. standardowych IF, o których mowa w Rozporządzeniu Wykonawczym nr 964/2014) oraz w innych uzasadnionych przypadkach.

Ocena ex-ante wykazała ograniczony potencjał PF do zapewnienia wkładu własnego na odpowiednio wysokim poziomie (spowodowany m.in. niską kapitalizacją potencjalnych PF). IZ RPO WP uznała za zasadne, aby część współfinansowania krajowego pochodziła ze środków budżetu państwa – zapisanych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Pomorskiego¹⁴.

Z uwagi na powyższe, instrumenty finansowe zaprojektowane jako wsparcie dla firm w przezwyciężeniu negatywnych skutków pandemii COVID-19 (tj. Pożyczka płynnościowa w ramach OP 2. *Przedsiębiorstwa* oraz Pożyczka na odbudowę biznesu w ramach OP 13. *Odbudowa i odporność (REACT-EU)*) są finansowane w całości ze środków EFRR.

¹⁴ Kontrakt Terytorialny zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów nr 234 z dnia 14 listopada 2014 r. oraz uchwałą nr 1165/401/14 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 18 listopada 2014 r., aneksowany uchwałą nr 114 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2015 r. oraz uchwałą nr 773/65/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 6 sierpnia 2015 r., aneksowany uchwałą nr 77 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2017 r. oraz uchwałą nr 476/231/17 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r., aneksowany uchwałą nr 367/146/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 12 maja 2020 r., aneksowany uchwałą nr 104 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2022 r. oraz uchwałą nr 563/359/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 8 czerwca 2022 r.

2.6 Zapewnienie płynności funduszu funduszy

Szczególna uwaga IZ RPO WP została poświęcona zapewnieniu płynności finansowej funduszu funduszy.

Kluczowe znaczenie w tym obszarze będzie miał mechanizm zaliczkowy, zaprojektowany w odniesieniu do IF w każdej Osi Priorytetowej. Mechanizm ten będzie polegał na możliwości wykorzystania przez MFF środków przekazanych przez IZ RPO WP w okresach niezależnych od faktycznej certyfikacji, której zasady opisane są w Art. 41 Rozporządzenia nr 1303/2013. Takie rozwiązanie pozwoli zachować niezakłócone działanie funduszu funduszy oraz ciągłość udzielania wsparcia ostatecznym odbiorcom w całym okresie realizacji *Strategii Inwestycyjnej*.

3 Koncepcja IF w RPO WP. Uzasadnienie i cel interwencji

3.1 Oś Priorytetowa 1

IF w PI 1b ukierunkowane są na przedsiębiorstwa rozpoczynające i rozwijające działalność B+R. Wspólnie ze wsparciem dotacyjnym, stanowią one kompleksową ofertę regionalną, wykorzystywaną w celu wspierania procesów rozwoju technologicznego i innowacyjności w obszarach zdefiniowanych jako Inteligentne Specjalizacje Pomorza, a także wpisujące się w proces wyłaniania inteligentnych specjalizacji zgodnie z koncepcją przedsiębiorczego odkrywania. Interwencja służy stymulowaniu powstawania nowych i rozwijania już istniejących przedsiębiorstw w oparciu o wyniki działalności badawczo-rozwojowej.

Przesłanką uruchomienia IF jest redukcja luki finansowania (luki kapitałowej), która ujawnia się w sferze kapitalizacji wczesnych faz rozwojowych przedsiębiorstw i wynika z ograniczonej dostępności finansowania przedsięwzięć B+R (znajdujących się na wyższych etapach gotowości technologicznej, z którymi wciąż wiąże się jednak wysokie ryzyko). Ponadto celem IF jest zachęta do podejmowania lub kontynuacji działalności badawczo-rozwojowej przez przedsiębiorstwa.

W ramach PI 1b realizowane są inwestycje w formie wejść kapitałowych, które służą wyposażeniu w kapitał nowych (powstających lub krótko działających) przedsiębiorstw (spółek), rozwijających się w oparciu o wyniki prac badawczo-rozwojowych. Oferowany jest również instrument dłużny, który stanowi źródło preferencyjnego finansowania działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw i wdrażania wyników prac naukowo-badawczych. Może on również posłużyć przedsiębiorstwom wspartym poprzez wejście kapitałowe jako finansowanie kontynuacyjne.

Indykatywne parametry wsparcia, harmonogram postępu, oczekiwane efekty oraz szacunkowa alokacja na IF w OP 1 zostały przedstawione w *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar A* – dokument stanowi załącznik do umowy z MFF.

3.2 Oś Priorytetowa 2

IF zaprojektowane w ramach PI 3c są ukierunkowane na wsparcie rozwoju i konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez zwiększenie nakładów na przedsięwzięcia rozwojowe mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które mają największe problemy z pozyskaniem finansowania zewnętrznego na rynku.

IF zorientowane są na ograniczenie zidentyfikowanej luki finansowej w sektorze przedsiębiorstw, w której znajdują się przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa. Co do zasady, IF są oferowane w cenie rynkowej, co umożliwia minimalizowanie zniekształcenia rynku spowodowanego interwencją publiczną, która służy przede wszystkim zwiększeniu dostępu do finansowania podmiotom, które nie są obsługiwane w tym zakresie przez sektor prywatny.

Część interwencji będzie realizowana wyłącznie w obszarach Inteligentnych Specjalizacji Pomorza. Wsparcie obejmie również przedsięwzięcia związane z nakładami na technologie informacyjno-komunikacyjne oraz prowadzące do zmniejszenia zasobochłonności działalności gospodarczej.

W ramach PI 3c przewiduje się inwestycje w formie poręczenia, służącego zabezpieczeniu kredytów/ pożyczek udzielanych przedsiębiorstwom na zasadach rynkowych przez instytucje finansowe. Dostępny jest również cały wachlarz instrumentów dłużnych, m.in. mikropożyczka i pożyczka rozwojowa, stanowiące źródło finansowania rozwoju najmniejszych przedsiębiorstw, dla których barierą w pozyskaniu kapitału zewnętrznego od instytucji finansowych jest m.in. brak historii kredytowej. Ponadto w ramach instrumentów dłużnych przewiduje się wprowadzenie pożyczki inwestycyjnej oraz pożyczki profilowanej – źródła finansowania dla przedsiębiorstw działających na większą skalę.

Dodatkowo, w związku z wybuchem pandemii COVID-19, powyższe instrumentarium uzupełniono o dodatkowy produkt służący zabezpieczeniu płynności przedsiębiorstw w warunkach niepewności, w jakich od kwietnia 2020 roku funkcjonowały. Jest to produkt, który również jest zorientowany na ograniczenie zidentyfikowanej luki finansowej.

W wyniku zmiany RPO WP 2014-2020, która miała miejsce w grudniu 2021 r., w konsekwencji dokonanych realokacji w ramach PI 3c, został wydzielony dodatkowy instrument finansowy pożyczka inwestycyjna II, który bazuje na parametrach produktów dotychczas uruchomionych. Przygotowany instrument ma przyczynić się do zmian skutkujących większą konkurencyjnością i odpornością na przyszłe nieprzewidziane okoliczności, a w dalszej perspektywie poprawić kondycję przedsiębiorstw po kryzysie pandemicznym.

Indykatywne parametry wsparcia, harmonogram postępu, oczekiwane efekty oraz szacunkowa alokacja na IF w OP 2 zostały przedstawione w *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar A* – dokument stanowi załącznik do umowy z MFF.

3.3 Oś Priorytetowa 8

Wsparcie w formie IF w PI 9b skierowane jest na realizację projektów o charakterze gospodarczym oraz infrastrukturalnym, służących aktywizacji społecznej i gospodarczej zdegradowanych obszarów miejskich.

Przesłanką ustanowienia IF jest efekt zachęty. Ponadto, tylko część potencjalnych odbiorców ostatecznych (m.in. jednostek samorządu terytorialnego i przedsiębiorców) posiada dostęp do finansowania zwrotnego oferowanego przez instytucje komercyjne. Oznacza to, że projektowana interwencja będzie rozwiązywać również problem luki finansowej w stosunku do części potencjalnych inwestycji w tym obszarze – ze względu na przedmiot finansowania, który z punktu widzenia instytucji bankowych może być zbyt ryzykowny.

W ramach PI 9b oferowane są preferencyjne instrumenty dłużne (pożyczki i kredyty) na finansowanie inwestycji gospodarczych oraz infrastrukturalnych na terenach objętych lokalnymi programami rewitalizacji. W toku wdrażania IF do wsparcia za pośrednictwem instrumentów finansowych zostały dopuszczone również projekty zlokalizowane poza obszarami zdegradowanymi objętymi programami rewitalizacji. Cel komercyjny wspieranych przedsięwzięć będzie powiązany z efektem społecznym.

Indykatywne parametry wsparcia, harmonogram postępu, oczekiwane efekty oraz szacunkowa alokacja na IF w OP 8 zostały przedstawione w *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar B* – dokument stanowi załącznik do umowy z MFF.

3.4 Oś Priorytetowa 10

IF w PI 4c pierwotnie były ukierunkowane wyłącznie na poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych. W toku wdrażania IF, katalog przedsięwzięć, które mogą otrzymać finansowanie z tego źródła, poszerzono o inne budynki. Interwencja w tym zakresie przyczynia się do zmniejszenia zużycia energii cieplnej i elektrycznej w zabudowie, co docelowo przełoży się na poprawę efektywności energetycznej oraz redukcję emisji zanieczyszczeń w województwie pomorskim. Interwencja w formie zwrotnej w obszarze energetyki obejmuje również PI 4a, którego celem jest zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (z wyłączeniem energii wiatru), szczególnie produkowanej w generacji rozproszonej.

Podstawową przesłanką zastosowania IF w obszarze efektywności energetycznej oraz OZE jest stworzenie zachęty do realizacji przedsięwzięć uzasadnionych z punktu widzenia celów określonych w RPO WP.

Preferencyjny instrument dłużny w postaci pożyczki na modernizację energetyczną budynków udzielany jest na przedsięwzięcia mające na celu kompleksową i głęboką modernizację energetyczną¹⁵ budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Inwestycje tego typu charakteryzują się dodatnią wartością bieżącą netto. W ramach IF oferowana jest również pożyczka OZE, która ukierunkowana jest na finansowanie przedsięwzięć z obszaru instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, racjonalnych pod względem zakładanego efektu ekologicznego oraz efektywności kosztowej.

Indykatywne parametry wsparcia, harmonogram postępu, oczekiwane efekty oraz szacunkowa alokacja na IF w OP 10 zostały przedstawione w *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar B* – dokument stanowi załącznik do umowy z MFF.

3.5 Oś Priorytetowa 13

IF w PI REACT-EU są ukierunkowane na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Założeniem wdrażanego produktu finansowego jest pomoc w zbudowaniu odporności ekonomicznej gospodarki i społeczeństwa na podobne zdarzenia w przyszłości.

¹⁵ Kompleksową, „głęboką” modernizację energetyczną budynku stanowi przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*.

Podstawową przesłanką zastosowania IF w powyższym obszarze jest:

- 1) konieczność ograniczenia luki finansowej w sektorze przedsiębiorstw, w której znajdują się przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa. Pandemia COVID-19 tylko wzmocniła tę tendencję. Co do zasady, IF są oferowane w cenie rynkowej, co umożliwia minimalizowanie zniekształcenia rynku spowodowanego interwencją publiczną, która służy przede wszystkim zwiększeniu dostępu do finansowania podmiotom, które nie są obsługiwane w tym zakresie przez sektor prywatny, przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji – w odniesieniu do projektów z zakresu cyfryzacji i ekoefektywności;
- 2) stworzenie zachęty do realizacji przedsięwzięć uzasadnionych z punktu widzenia celów określonych w RPO WP (tj. ekologiczna i cyfrowa odbudowa gospodarki).

Indykatywne parametry wsparcia, harmonogram postępu, oczekiwane efekty oraz szacunkowa alokacja na IF w OP 13 zostały przedstawione w *Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar C* – dokument stanowi załącznik do umowy z MFF.

4 System wdrażania

4.1 Model wdrażania

IF w ramach RPO WP będą ustanowione na poziomie regionalnym i zarządzane na odpowiedzialność IZ RPO WP, zgodnie z Art. 38 ust. 1 lit b) Rozporządzenia nr 1303/2013. Model wdrażania, który został wybrany w wyniku analiz zaprezentowanych w raportach z oceny ex-ante, polega na powierzeniu zadań wdrożeniowych podmiotowi (podmiotom), który będzie wdrażać IF poprzez fundusz funduszy z zaangażowaniem w zadania wdrożeniowe PF. Powyższy model opisany jest w Art. 38 ust. 4 lit b) oraz ust. 5 Rozporządzenia nr 1303/2013, a także – uzupełniająco – w ustawie wdrożeniowej. Jest on również oparty na doświadczeniach i sprawdzonych rozwiązaniach zastosowanych dla instrumentów inżynierii finansowej ze środków EFRR w latach 2007-2013.

IF zaprogramowane w ramach RPO WP będą wdrażane w podziale na dwa fundusze funduszy o porównywalnej skali – szacunkowa alokacja środków EFRR została przedstawiona w Tabeli 3. W 2022 r. struktura została uzupełniona o trzeci fundusz funduszy, który posłuży wdrażaniu pakietu REACT-EU.

Tabela 3. Podział alokacji IF na trzy fundusze funduszy (mln EUR)

Wydzielony obszar w Strategii Inwestycyjnej	Priorytet Inwestycyjny RPO WP	Fundusz funduszy 1	Fundusz funduszy 2	Fundusz funduszy 3
A	1b	23,57	-	-
	3c	72,15	-	-
B	4a	-	22,35 – Etap I ¹⁶ 27,65 – Etap II ¹⁷	-
	4c	-	18,10 – Etap I	-
	9b	-	16,93 – Etap I 16,63 – Etap II	-
C	REACT-EU	-	-	5,17
Wartość początkowa funduszu funduszy		95,72	57,38 docelowo 62,38	5,17
Razem		158,26 docelowo 163,26		

Pierwszy fundusz funduszy będzie obejmować instrumenty kapitałowe, pożyczkowe i gwarancyjne skierowane do przedsiębiorców (PI 1b i PI 3c), natomiast drugi – instrumenty dłużne w priorytetach energetycznych (PI 4a i 4c) oraz w komponencie związanym z rewitalizacją (PI 9b). Trzeci fundusz funduszy będzie przypisany wyłącznie wsparciu dla przedsiębiorstw w ramach pakietu REACT-EU.

¹⁶ Pierwszy z dwóch etapów zmiany alokacji w ramach obszaru B dotyczący Priorytetu Inwestycyjnego 4a, 4c i 9b, procedowany w 4Q 2022 r.

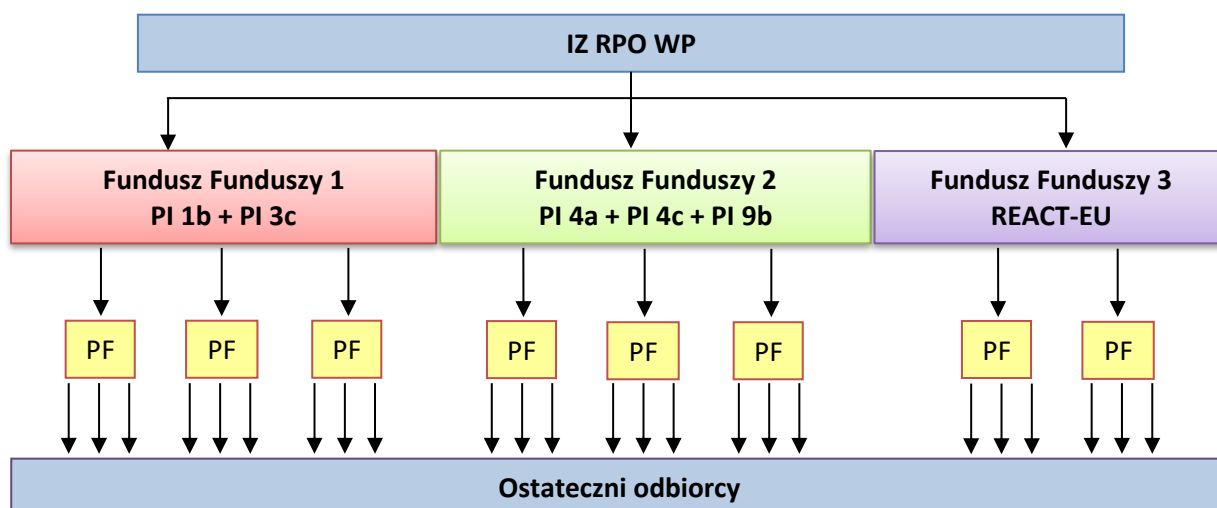
¹⁷ Drugi etap zmiany alokacji dotyczy wyłącznie PI 4a, który zostanie zasilony dodatkowymi 5 mln EUR, zwiększającymi wartość Umowy o finansowaniu nr UDA-RPPM.IF-00-002/16-00 ze zm. Etap ten zostanie przeprowadzony w 1Q 2023 r.

Taka struktura (Schemat 1 poniżej) przełoży się na czytelny podział odpowiedzialności MFF, którzy zostaną wybrani przez IZ RPO WP w oparciu o ich doświadczenie i kompetencje, co pozwoli zminimalizować ryzyko wdrożeniowe i przyczyni się również do efektywnego wykorzystania potencjału instytucji finansowych specjalizujących się w poszczególnych dziedzinach tematycznych.

Funkcję MFF mogą pełnić instytucje z odpowiednim potencjałem ekonomicznym, prawnym i organizacyjnym. Wymaga tego z jednej strony skomplikowany charakter procesów wdrażania IF, z drugiej – potrzeba właściwego rozeznania środowiska instytucji finansowych, zarówno bankowych, jak i pozabankowych, które będą zaangażowane jako PF.

Wybór MFF zostanie dokonany w wyniku wspólnego lub odrębnego postępowania dla każdego funduszu funduszy, przy czym w przypadku kilku postępowań dopuszcza się wybór tej samej instytucji w każdym z nich. Z wybranymi podmiotami zawarte zostaną umowy, na mocy których IZ RPO WP powierzy im funkcję MFF.

Schemat 1. System wdrażania IF



Zadania związane z udzieleniem wsparcia ostatecznym odbiorcom zostaną powierzone PF, którzy będą kształtować produkty finansowe odpowiednio do wymogów wynikających ze *Strategii Inwestycyjnej* i *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami* z uwzględnieniem bieżących uwarunkowań na rynku. W procesie wyboru PF, MFF będzie kierował się kryteriami odpowiednio do specyfiki IF, a także uwzględni wymogi, o których mowa w Art. 7 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014 (akapit trzeci ust. 4 Art. 38 Rozporządzenia nr 1303/2013).

W przypadku wdrażania PI 1b i 3c oraz REACT-EU, w katalogu PF znajdują się m.in. fundusze pożyczkowe i poręczeniowe oraz banki komercyjne i spółdzielcze, a także fundusze kapitałowe. Natomiast w grupie PF funduszu funduszy wdrażającego komponent energetyczny oraz rewitalizacyjny, znajdują się instytucje wyspecjalizowane, w tym finansowe. Z ich udziałem wsparcie docierać będzie do ostatecznych odbiorców, definiowanych oddzielnie dla każdego z zaprojektowanych IF.

4.2 Kryteria wyboru MFF

Strategia Inwestycyjna przedstawia kryteria, które mają zastosowanie przy wyborze MFF (podmiotu wdrażającego fundusz funduszy) przez IZ RPO WP. Zostały one przygotowane z uwzględnieniem minimalnych wymogów wskazanych w Art. 7 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014¹⁸.

Kryteria oznaczone numerem od 1 do 22 mają charakter zero-jedynkowy (z przypisanymi wartościami logicznymi Tak/Nie). Kryterium nr 23 ma charakter fakultatywny.

Niespełnienie któregośkolwiek z powyższych kryteriów (przyjęcie wartości Nie) skutkuje uzyskaniem przez wniosek oceny negatywnej.

W przypadku powierzenia funkcji MFF Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu poniższe kryteria nie mają zastosowania.

Tabela 4. Kryteria wyboru MFF

Oceniany obszar	Brzmienie kryterium	Rozporządzenie Delegowane nr 480/2014
Kryteria obligatoryjne (TAK/ NIE)		
KRYTERIA FORMALNE		
Poprawność złożenia wniosku	1. Czy wniosek wraz z załącznikami został złożony poprawnie, tj.: – w terminie wskazanym w wezwaniu, – w miejscu wskazanym w wezwaniu, – sporządzony w języku polskim.	<i>Nie dotyczy</i>
Zdolność prawna	2. Czy podmiot wykazał, że posiada odpowiednie uprawnienia do pełnienia funkcji MFF – na mocy przepisów unijnych i krajowych?	Art. 7 ust. 1 lit. a
Zgodność z zasadami pomocy publicznej	3. Czy rozwiązania zaproponowane we wniosku pozwalają na wykluczenie występowania pomocy publicznej na poziomie MFF?	<i>Nie dotyczy</i>
Zgodność z politykami horyzontalnymi UE	4. Czy rozwiązania zaproponowane we wniosku wpisują się w polityki horyzontalne UE w zakresie: – promowania zrównoważonego rozwoju, – równości szans i niedyskryminacji, – równości szans kobiet i mężczyzn?	<i>Nie dotyczy</i>
KRYTERIA ODNOSZĄCE SIĘ DO POTENCJAŁU PODMIOTU		

¹⁸ Z uwagi na fakt, iż w modelu przyjętym przez IZ RPO WP, MFF przekazuje wdrażanie zadań PF, MFF ma obowiązek zapewnić, aby stosowne wymogi i kryteria, o których mowa w ust. 1 i 2 Art. 7 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014, były spełnione w odniesieniu do PF.

Oceniany obszar	Brzmienie kryterium	Rozporządzenie Delegowane nr 480/2014
Potencjał organizacyjny	5. Czy podmiot wykazał, że posiada odpowiednią strukturę organizacyjną do pełnienia funkcji MFF?	Art. 7 ust. 1 lit. c
	6. Czy podmiot wykazał, że posiada system zarządzania, który umożliwia prawidłową realizację zadań związanych z pełnieniem funkcji MFF (w tym zaplanowanie i ustanowienie funduszu funduszy, działania informacyjno-promocyjne, monitorowanie postępu oraz zarządzanie ryzykiem i kontrolę zarządczą)?	
	7. Czy podmiot wykazał, że posiada system wewnętrznej kontroli, który działa w sposób sprawny i skuteczny, tj. uwzględnia adekwatne procedury i mechanizmy kontroli wewnętrznej, w tym analizę ryzyka, czynności kontrolne, monitorowanie wdrażania zaleceń pokontrolnych, działania zapobiegawcze i naprawcze?	Art. 7 ust. 1 lit. d
Potencjał organizacyjny	8. Czy podmiot wykazał, że posiada system księgowy, który zapewnia rzetelne, kompletne i wiarygodne informacje w odpowiednim czasie?	Art. 7 ust. 1 lit. e
	9. Czy podmiot wykazał, że posiada odpowiednie doświadczenie w realizacji podobnych zadań/pełnienia podobnej funkcji?	Art. 7 ust. 2
Potencjał organizacyjny	10. Czy podmiot wykazał, że posiada zespół o odpowiednim doświadczeniu i kwalifikacjach do pełnienia funkcji MFF?	Art. 7 ust. 2
	11. Czy podmiot wyraził zgodę na poddanie się audytowi prowadzonemu przez krajowe instytucje uprawnione do kontroli i audytu, KE i Europejski Trybunał Obrachunkowy?	Art. 7 ust. 1 lit. f
Zdolność ekonomiczna i finansowa	12. Czy podmiot wykazał, że posiada odpowiedni potencjał finansowy do pełnienia funkcji MFF?	Art. 7 ust. 1 lit. b
	13. Czy podmiot wykazał, że posiada odpowiednią stabilność ekonomiczną do pełnienia funkcji MFF?	
KRYTERIA ODNOSZĄCE SIĘ DO PRZEDMIOTU UMOWY		
Wiarygodność metodyki oraz zgodność	14. Czy podmiot zadeklarował przyjęcie modelu organizacji i wdrażania IF zgodnego ze <i>Strategią Inwestycyjną</i> ?	Nie dotyczy

Oceniany obszar	Brzmienie kryterium	Rozporządzenie Delegowane nr 480/2014
ze <i>Strategią Inwestycyjną</i>	15. Czy podmiot zadeklarował wdrożenie produktów finansowych na zasadach i warunkach określonych w <i>Strategii Inwestycyjnej</i> ?	Art. 7 ust. 2 lit. c
	16. Czy podmiot zadeklarował osiągnięcie wskaźników zapisanych w <i>Strategii Inwestycyjnej</i> ?	<i>Nie dotyczy</i>
	17. Czy podmiot zadeklarował odpowiednie działania monitoringowe i ewaluacyjne z zakresu realizacji <i>Strategii Inwestycyjnej</i> ?	<i>Nie dotyczy</i>
	18. Czy podmiot przedstawił metodologię wyboru (w tym oceny) PF, która jest solidna i wiarygodna oraz spójna ze <i>Strategią Inwestycyjną</i> ?	Art. 7 ust. 2 lit. a
	19. Czy podmiot zadeklarował mechanizm prefinansowania zgodny ze <i>Strategią Inwestycyjną</i> ?	<i>Nie dotyczy</i>
Mechanizm wynagradzania	20. Czy zaproponowany mechanizm wynagradzania MFF jest zgodny z Art. 42 Rozporządzenia nr 1303/2013 oraz Art. 12 i 13 Rozporządzenia Delegowanego nr 480/2014?	Art. 7 ust. 2 lit. b
Dodatkowa działalność podmiotu	21. Czy wdrażanie IF nie zastępuje obecnej działalności podmiotu?	Art. 7 ust. 2 lit. e
Dodatkowe środki na inwestycje	22. Czy podmiot przedstawił mechanizm zapewnienia współfinansowania krajowego?	Art. 7 ust. 2 lit. d
Kryterium fakultatywne (TAK/ NIE DOTYCZY)		
	23. W przypadkach, gdy podmiot zadeklarował przeznaczenie własnych środków finansowych na IF lub podział ryzyka, czy zaproponowano środki w celu zapewnienia zgodności interesów oraz zmniejszenia możliwego konfliktu interesu?	Art. 7 ust. 2 lit. f

4.3 Monitoring i ocena Strategii Inwestycyjnej

Monitorowanie i ocena realizacji *Strategii Inwestycyjnej* będą oparte na systemie sprawozdawczości prowadzonej przez MFF narastająco w ujęciu kwartalnym lub półrocznym oraz rocznym.

Zakres zbieranych informacji niezbędnych do przygotowywania sprawozdań z realizacji IF będzie zgodny z wymogami opisanymi w Rozporządzeniu Wykonawczym nr 821/2014, w szczególności w załączniku I. Ponadto podmioty wdrażające IF poprzez fundusz funduszy będą zobligowane do zbierania i analizowania okresowo m.in. następujących danych:

- 1) podstawowej charakterystyki odbiorców ostatecznych IF (m.in. wielkość podmiotu, miejsce prowadzenia działalności, czas prowadzenia działalności gospodarczej, branża, przeznaczenie wsparcia);

- 2) zaangażowania funduszu funduszy w podziale na produkty finansowe i jednostkowe wsparcia;
- 3) informacji dotyczących jakości portfela udzielonego finansowania w zakresie opóźnień w spłacie, a także w podziale na umowy wypowiedziane i niewypowiedziane (w przypadku instrumentów poręczeniowych dane będą dotyczyć poręczeń wypłaconych i niewypłaconych);
- 4) informacji dotyczących szkodowości portfeli;
- 5) pozostałych danych pozwalających na monitorowanie IF w odniesieniu do formy finansowania, rodzajów działalności gospodarczej, celu tematycznego, wymiaru terytorialnego oraz zakresu interwencji.

Podstawowe wskaźniki monitorowania postępu zawarto w *Strategiach Inwestycyjnych z Biznesplanami*. Ponadto IZ RPO WP może wskazać wskaźniki dodatkowe, do monitorowania których MFF będzie zobowiązany. Pełny pakiet sprawozdawczy zostanie uzgodniony w umowie pomiędzy IZ RPO WP a MFF.

Dodatkowe informacje na temat procesów zarządczych i efektów realizacji *Strategii Inwestycyjnej* będą pozyskiwane w wyniku ewaluacji. Działania ewaluacyjne skoncentrowane będą na analizie efektywności, ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji barier w realizacji *Strategii Inwestycyjnej*, a ich celem będzie:

- 1) bieżące rozpoznanie procesów realizowanych przez podmioty zaangażowane przy wdrażaniu IF,
- 2) opis stanu realizacji przyjętych celów w stosunku do założeń,
- 3) zaplanowanie ewentualnych działań naprawczych.

Badania ewaluacyjne (w tym ewaluację *on-going*) realizować może zarówno IZ RPO WP, jaki i MFF w ścisłym porozumieniu z IZ RPO WP. Wnioski i rekomendacje, które na ich podstawie zostaną sformułowane, mogą przełożyć się na propozycje zmian *Strategii Inwestycyjnej* oraz *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami* lub też na usprawnienie mechanizmów jej realizacji.

5 Aktualizacja *Strategii Inwestycyjnej*

Aktualizacja *Strategii Inwestycyjnej* lub *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami* może być podjęta przez IZ RPO WP w każdym czasie – z inicjatywy własnej lub na uzasadniony wniosek MFF.

Pełna procedura aktualizacji *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami* została poprzedzona weryfikacją ustaleń oceny ex-ante IF, którą przeprowadzono w 2019 roku. W razie konieczności i pojawienia się znaczących zmian na rynku lub innych ważnych zdarzeń mających wpływ na sytuację w województwie, aktualizacja *Strategii Inwestycyjnej* lub *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami* może się odbywać *ad-hoc*. W takim trybie przeprowadzono aktualizację na podstawie *Dodatku do oceny ex-ante dla instrumentów finansowych* (kwiecień 2020), w którym przeanalizowano sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw będącą skutkiem wybuchu pandemii COVID-19.

Uzasadnienie wprowadzenia zmian do *Strategii Inwestycyjnej* lub *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami* może w szczególności odwoływać się do wniosków i rekomendacji płynących z analiz sprawozdań finansowych oraz sprawozdań rzeczowych z postępu wdrażanych IF.

IZ może samodzielnie lub na wniosek MFF podjąć decyzję o aktualizacji *Strategii Inwestycyjnej* lub *Strategii Inwestycyjnych z Biznesplanami*, która może dotyczyć następujących kwestii:

- 1) odbiegający od założeń popyt na poszczególne IF, mogący prowadzić do zmiany alokacji na daną grupę instrumentów,
- 2) problemy z wyłonieniem PF lub też niesatysfakcjonująca sprawność ich działania,
- 3) wskazywane przez PF bariery w sprawnym wdrażaniu IF,
- 4) niższa od założonej jakość portfela (związana np. ze zbyt optymistycznie przyjętym poziomem ryzyka zakresie danego instrumentu),
- 5) znaczące zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego i Polski,
- 6) znaczące zmiany w regulacjach prawnych (unijnych i krajowych), w tym dokumenty robocze (np. wytyczne), wydane przez KE lub ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
- 7) niekorzystny wpływ IF oferowanych w ramach RPO WP na finansowanie oferowane przez sektor komercyjny,
- 8) identyfikacja obszarów nieuzasadnionej konkurencji między IF oferowanymi przez RPO WP a instrumentami zwrotnymi i bezzwrotnymi oferowanymi z wykorzystaniem innych środków publicznych,
- 9) konieczność ustalenia sposobu zagospodarowania Zasobów Zwróconych i odsetek przynależnych Funduszowi Funduszy,
- 10) zmiana zapisów RPO WP,
- 11) korekty wskaźników monitorowania w zakresie definicji i wartości, z zastrzeżeniem utrzymania zakładanych efektów realizacji RPO WP,
- 12) korekty i doprecyzowania zapisów rodzących wątpliwości interpretacyjne,
- 13) korekty ewidentnych pomyłek pisarskich i błędów edycyjnych.